Analize și opinii

Paul Dragos Aligica: EXTINDEREA ZONEI DE PERICOL

Acum 29 seconds
1 Vizualizari
4 Timp de citire

Fiind solicitat în mai multe contexte profesionale în ultima vreme să răspund la întrebări cu privire la impactul automatizării, digitalizării și inteligenței artificiale asupra unor structuri de guvernanță economice și politice, am pregătit câteva prezentări, dintre care una adresează explicit chestiunea ilustrată în imaginea de mai jos.

În acea prezentare, o întreagă discuție este dedicată a ceea ce se numește "extinderea zonei de pericol". Adică despre întrebarea dublă pe care orice persoană minim informată cu privire la evoluțiile curente și-o pune: "Care sunt riscurile la adresa jobului meu/meseriei mele? Care sunt perspectivele de pregătire profesională pentru copiii mei în actualele circumstanțe?"

Întrebarea este foarte legitimă. Pe măsură ce intrăm mai adânc în era digitală, extinderea zonei de pericol a ajuns să cuprindă nu doar muncile manuale, cândva considerate cele mai vulnerabile la automatizare și înlocuirea cu roboți. Azi, amenințarea s-a mutat înspre sferele profesionale până de curând văzute ca inaccesibile algoritmilor – cele manageriale, intelectuale și creative.

Inteligența artificială și învățarea automată deschid posibilități fără precedent în eficientizarea proceselor, de la cele administrative până la cele mai complexe analize juridice, medicale sau financiare. În acest nou peisaj,

chiar și profesioniștii din domeniul legal, financiar, medical sau IT se confruntă cu perspectiva transformării radicale a muncii lor, reconfigurând ceea ce înțelegem prin zonă de pericol profesional.

Discuția nu poate face aici obiectul unei elaborări în contextul unei rețele sociale. Să spunem doar atăt: există câteva strategii de răspuns, dar nu foarte multe. Suntem prinși, cum se spune, pe contre-pied în fața acestor evoluții foarte rapide.

De pildă, când vine vorba de domenii foarte intensive ca experiență și capacitate analitică și de judecată, așa cum spune colegul meu de la George Mason University, Tyler Cowen, "average is over", "mediocritatea sau performanța medie, așa-și-așa, s-a terminat". Tot ce e făcut mecanic, pe pilot automat sau imprecis și cu rateuri ușor documentabile, este pe cale de eliminare, indiferent de cât de impresionant sau pompos ar suna titlul sau jobul oamenilor respectivi.

Ce rămâne în aceste domenii hiper-competitive în care specialiștii umani concurează nu doar între ei dar și cu inteligența artificială? Pentru cei ce vor să rămână în joc și să nu fie doar niște adjutanți ai roboților și boților, spune Cowen, un singur lucru, hiper-specializarea umană, super competența specializată.

Ca să fac referire la un alt prieten, folosesc ca exemplu pe doctorul Marius Uscatu. El este specializat într-o anumită formă de practică medicală care se referă la laba piciorului și chirurgia acesteia. În noua lume a digitalizării și inteligenței artificiale, capacitățile intuitive de experiență și de judecată ale omului sunt acum refugiate și concentrate pentru a fi folosite în astfel de zone de tipul acestor hiper-specializări, ca a lui. Un sistem medical fără ele va fi pierdut.

Marius Uscatu s-a specializat în Franța în ceva ce este specific dezvoltat numai acolo și nici măcar în Statele Unite nu s-a ajuns la acel nivel de competență. El nu este și profesor universitar și manager de spital, de clinică privată și administrator de firmă etc. Ceea ce știe și ce face este atât de intens că nu își poate permite să se disperseze... (lar cine își poate permite înseamnă că...)

Oameni ca el, hiper-specializați, vor fi cei capabili să mențină încă judecata și experiența umană ca reper și ancoră ultimă în noile circumstanțe. Si vorbim aici nu doar de medicina, ci de toate domeniile. Fără ei, nivelul ultim de judecată și cunoaștere și control uman și epistemic într-un domeniu sau altul, pur și simplu se va oblitera în câțiva ani...

Ne așteaptă vremuri foarte interesante și, în același timp, foarte ciudate... Nimic din experiența umanității de până acum nu seamănă cu ce va urma...

Autor: Paul Dragos Aligica

Despre autor

editor